

Robert Fico

Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

Vážený pán predseda Vlády SR,

dovoľte nám, aby sme sa na Vás obrátili v mene strany **Magyar Szövetség – Maďarská aliancia**.

Touto cestou by sme Vás chceli požiadať o osobné stretnutie, ktorej témou by bola otázka systému financovania samospráv so zreteľom na jej nedostatky a možné riešenia.

Súčasný systém rozpočtového určenia výnosu dane je založený na prerozdeľovaní dane z príjmov fyzických osôb (zamestnancov a živnostníkov), podmienky ustanovuje zákon č. 564/2004 Z. z. a presné vykonanie nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. Pri rozdeľovaní sa zohľadňuje niekoľko kritérií, na základe ktorých sa určí, akú sumu dostanú jednotlivé obce.

Vyššie spomenuté nariadenie vlády určuje štyri takéto kritériá, ktoré podľa návrhu ministerstva financií by sa mali zmeniť od 1. januára 2025 nasledovne:

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Engedje meg, hogy a **Magyar Szövetség** nevében szóljunk Önhöz.

Ezúton szeretnénk egy személyes találkozót kérni Öntől az önkormányzatok finanszírozási rendszere, illetve elsősorban annak hiányosságai ügyében.

Az adóbevételek elosztása jelenleg az alkalmazottak és egyéni vállalkozók személyi jövedelemadójának újraelosztásán alapul, amelynek feltételeit az 564/2004 sz. törvény, pontos végrehajtását pedig a 668/2004 sz. kormányrendelet határozza meg. Az újraelosztás során több feltételt vesznek figyelembe annak meghatározásához, hogy az egyes önkormányzatok milyen összeget kapnak.

A fent említett kormányrendelet négy ilyen feltételt határoz meg, amelyek a pénzügyminisztérium javaslata szerint 2025. január 1-jétől a következőképpen változnának:

kritérium	súčasný stav <i>jelenlegi állapot</i>	návrh <i>javaslat</i>
podľa počtu obyvateľov obce s trvalým pobytom (57 % prepočítaných koeficientom nadmorskej výšky) <i>az állandó lakhellyel bíró lakosok száma szerint (57 % a tengerszint feletti magassági együtthatóval átszámolva)</i>	23 %	28,8 %
podľa koeficientu veľkostnej kategórie obce <i>a község nagyságrendi együtthatója szerint</i>	32 %	40 %
podľa počtu žiakov škôl a školských zariadení <i>a beiskolázott gyermekek száma szerint</i>	40 %	24,9%
podľa počtu obyvateľov obce nad 62 rokov <i>a 62 év feletti lakosok száma szerint</i>	5 %	6,3 %

Existencia týchto kritérií v praxi znamená, že v dôsledku prerozdelenia časti financií podľa koeficientov veľkostnej kategórie **2878 obcí a miest** dlhodobo prichádza o značné finančné prostriedky, z ktorých je financovaných deväť najväčších miest, v prvom rade **Bratislava a Košice**, ďalej **Banská Bystrica, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina**. Podľa záverečného účtu za rok 2023 to znamenalo pre 2878 miest a obcí odliv v celkovej sume **106 miliónov eur**, ktoré sa presunuli do rozpočtov vyššie uvedených deviatich miest. Osobitnú pozornosť si zaslúži Bratislava, ktorá sa na uvedených 106 miliónov eur podieľala až **88 miliónmi eur**. Zmena koeficientov podľa navrhovaného modelu pritom prinesie aj zmenu ich váhy v rámci celého systému od 1.1.2025, čo znamená, že tento nepomer medzi dotovanými deviatimi mestami a ich donormi bude ďalej zväčšovať na úkor spomenutých 2878 miest a obcí.

V prípade zvolených primátorov a starostov v roku 2022 prevládajú nezávislí, ktorých celkový počet bol 1349. V prípade politických strán najviac kresiel má (ak nepočítame rôzne koalície) **Hlas-SD** (267 starostov), **Magyar Szövetség – Maďarská aliancia** (222), **SMER-SD** (193), **KDH** (184) a **SNS** (45). V podstate môžeme konštatovať, že primátori a starostovia zvolení za tieto strany podľa platného modelu prerozdelenia financií sú na negatívnej strane.

Diskutabilným kritériom je aj koeficient nadmorskej výšky, keďže jeho zaradenie do systému prerozdelenia nikdy nebolo podložené objektívnymi meradlami, pričom v dôsledku klimatických zmien potreba vykurovania budov klesá a naopak, potreba chladenia rapídne stúpa.

Dovoľte nám, aby sme uvedené skutočnosti premietli na prípad vášho rodného mesta. **Topoľčany** majú 24 086 obyvateľov, nachádzajú sa v nadmorskej výške 187 m. Za rok 2023 by boli získali v prípade vyváženého modelu o **515 tisíc eur viac** do rozpočtu mesta. Keby sme premietli navrhovanú zmenu na údaje za rok 2023, táto suma by predstavovala o ďalších **129 tisíc eur viac**.

E podmienky a v praxi znamenajú, že v dôsledku prerozdelenia časti zdrojov podľa koeficientov veľkostnej kategórie **2878 obcí a miest** dlhodobo prichádza o značné finančné prostriedky, z ktorých je financovaných deväť najväčších miest, v prvom rade **Bratislava a Košice**, ďalej **Banská Bystrica, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina**. Podľa záverečného účtu za rok 2023 to znamenalo pre 2878 miest a obcí odliv v celkovej sume **106 miliónov eur**, ktoré sa presunuli do rozpočtov vyššie uvedených deviatich miest. Osobitnú pozornosť si zaslúži Bratislava, ktorá sa na uvedených 106 miliónov eur podieľala až **88 miliónmi eur**. Zmena koeficientov podľa navrhovaného modelu pritom prinesie aj zmenu ich váhy v rámci celého systému od 1.1.2025, čo znamená, že tento nepomer medzi dotovanými deviatimi mestami a ich donormi bude ďalej zväčšovať na úkor spomenutých 2878 miest a obcí.

A 2022-ben megválasztott polgármesterek közt a függetlenek vannak többségben, összesen 1349-en. Politikai pártok szerint (nem számolva a különböző koalíciókat) a legtöbb mandátumot a **Hlas-SD** (267 polgármester), a **Magyar Szövetség** (222), a **SMER-SD** (193), a **KDH** (184) és az **SNS** (45) szerezte. Lényegileg megállapíthatjuk, hogy fenti pártok színeiben megválasztott polgármesterek a jelenlegi pénzügyi újraelosztási modell alapján kizárólag a mérleg negatív oldalán állnak.

A tengerszint feletti magassági együttható szintén vitatható, mivel az újraelosztási rendszerbe való bevonását soha nem támasztották alá objektív számadatok, miközben az épületek fűtési igénye a klímaváltozás miatt folyamatosan csökken, míg hűtési igényük rohamosan nő.

Engedje meg, hogy a fentieket alkalmazzuk az Ön szülővárosának esetére. **Nagytapolcsány** 24 086 lakossal bír, és 187 méter tengerszint feletti magasságban fekszik. Kiegyensúlyozott modell esetén, 2023-ban **515 ezer euróval** kapott volna többet a költségvetésébe. Ha rávetítjük a javasolt módosítást a 2023-as számokra, ez további **129 ezer euró** elvonást jelentene.

Na zmenu systému a vzorca prerozdelenia okrem odborných pohľadov je nutné mať aj politickú vôľu. Vychádzajúc zo skutočnosti, že významná časť primátorov a starostov zvolených v roku 2022 prezentuje súčasné vládne strany, resp. Maďarskú alianciu by som Vám úctivo požiadal o možnosť prezentácie riešenia tejto problematiky.

Bratislava, dňa 4. novembra 2024

A rendszer és az elosztási képlet módosításához a szakértői meglátások mellett politikai akarat is szükséges. Abból kiindulva, hogy a 2022-ben megválasztott városi és falusi polgármesterek jelentős része a jelenlegi kormánypártokat, illetve a Magyar Szövetséget képviseli, tisztelettel kérjük a megoldási javaslat bemutatásának lehetőségét.

Pozsony, 2024. november 4.

László Gubík,

predseda Maďarskej aliancie
a Magyar Szövetség elnöke